



Demostration

Høring

Ekstern LAP pris!

LAP

**ØNSKER ALLE SINE
MEDLEMMER EN
GOD SOMMER**



Leder	03
Havearbejde og depression	04
Et spørgsmål om ansvar...	05
Kommentarer	06
Tanker på en 1. maj	08
Brugernesbazar	09
Familie Konstellationer	10
Jeg var Kristus	12
Sundhed	13
Mindeord over Kirsten Dam	14
Modspil	14
Gal eller Normal	15
Digte	16
LAP alle tiders historie	17
Gal eller normal	18
Spændende center for handicappede	20
Prisoverrækkelse Danser med drenge	21
DEMO	22
Vellykket høring om dødsfald i psykiatrien	26
Gal	28
Ledsagerkort	29
Kollektive medlemmer	30
Kommunale grundforeninger	30
Regionale grundforeninger	30
Krogs krog: Vi holder med Kina	31

MEDLEMSBLADET LAP ER MEDLEMSBLAD FOR:

LAP | Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

ADRESSE:

Medlemsbladet LAP | Store Glasvej 49
5000 Odense C | tlf. 66 19 45 11

REDIGERES AF ARBEJDSGRUPPE, ANSVARSHAVENDE OVERFOR PRESSELOVEN:

Hanne Wiingaard | Tlf. 55 50 01 51

KORREKTUR:

Karl Bach Jensen

TRYK:

npctryk as | Næstved

LAYOUT:

npctryk as | Næstved

TEKNISK ANSVARLIG:

Hanne Wiingaard

OPLAG:

2.500 eksemplarer

Navngivne indlæg udtrykker ikke nødvendigvis LAP's holdninger.

INDLÆG BEDES INDSENDT TIL LAP PR. E-MAIL:

lap@lap.dk. Deadline til næste nr. er: 1. august 2012. Alle indlæg, der optages til bladet, bliver også lagt ud på LAP's hjemmeside. www.lap.dk

ARBEJDSGRUPPE FOR DETTE BLAD ER:

Hanne Wiingaard, Julie Amonsén,
Tom Jul Pedersen og Erik Thomsen

FORSIDEFOTO:

Jette Nielsen



Leder

AF HANNE WIINGAARD, FU; THORIDT ALLERMAND, FU OG
KARL BACHJENSEN, UDVIKLINGSKONSULENT

I løbet af foråret har aktive LAP-medlemmer været synlige på flere fronter: En yderst vellykket høring om medicinrelaterede dødsfald i psykiatrien den 8. maj på Christiansborg, arrangeret af landkampagnegruppen, vakte stor interesse også uden for foreningens egne rækker og blev fulgt op samme dags aften med et TV indslag i Aftenshowet på DR1. På trods af regn og blæst lykkedes det også for kampagnegruppen at gennemføre demonstrationen fra Lundbecks hovedkvarter i Valby og efterfølgende markering på Rådhuspladsen i København den 1. juni. Læs mere om de to arrangementer her i Medlemsbladet. De aktuelle skandaler om overmedicinering af patienter på flere hospitaler i Region Hovedstaden viser, at LAP-arbejdet med at rette fokus på de mulige skadevirkninger af ensidig og overdreven brug af psykofarmaka ikke har været forgæves.

En anden synlig begivenhed var overrækkelse af årets LAP-pris til orkestret Danser med Drengene den 20. april i Næstved. Og minsandten om ikke aktive LAP-medlemmer den 18. juni trak i deres fineste klæ'r som gæster ved regentparrets haveselskab på Fredensborg Slot for det frivillige Danmark. Der måtte kun tages officielle billeder ved den lejlighed, men det er ganske vist, og man kan få syn for sagn ved at bladere i billedarkivet på kongehusets hjemmeside (www.kongehuset.dk).

Også på det store Folkemøde på Bornholm midt i juni måned og på Jelling Festivalen sidst i maj var aktive LAP-medlemmer synligt til stede.

Siden landsmødet i marts er den nye landsledelse begyndt at trække i arbejdstøjet. På et to-dages seminar i begyndelse af juni blev foreningens nye handlingsprogram grundigt bearbejdet, og en strategi for, hvordan der skal arbejdes med de forskellige elementer i programmet, er ved at tage form. Bl.a. skal der gennemføres en landskampagne mod tvang som behandlingsprincip både lokalt og landsdækkende, ligesom der arbejdes med hvordan beslutningsprocesserne i foreningen kan forbedres.

Som bekendt er vi midt i en politisk reformtid, og i skrivende stund pågår der forhandlinger mellem regeringen og oppositionen om en reform af førtids- og fleksjobområdet. En reform, der risikerer at gøre livet mere surt for nogle psykiatribrugere, men forhåbentlig også åbner for nye muligheder. Regeringens udspil går bl.a. ud på stærkt at begrænse adgangen til at få bevilget førtidspension for dem under 40 år. I stedet bliver der mulighed for at indgå i et rehabiliterende ressourceforløb med støtte til på sigt at prøve sig selv af i forhold til uddannelse og arbejde. I princippet er ressourceforløb en god ide, men da der lægges op

til, at man under forløbet modtager en forholdsvis lav ydelse, kan det blive en kilde til ny fattigdom for mange. For LAP er det særlig vigtigt, at de kommende ressourceforløb ikke må kunne bruges til at tvinge psykiatribrugere til uønsket medicinsk behandling, sådan som det i dag er tilfældet for nogle modtagere af sygedagpenge. Det vil vi i LAP holde et skarpt øje med, ligesom vi også vil markere en afstandtagen til forringelser på fleksjobområdet. Her lægges der op til at man også med en ret lav arbejdslevne skal kunne komme i betragtning til fleksjob, men til en betydeligt lavere løn end fleksjobbere får i dag.

Også over for kommunernes indsats på det sociale område er det vigtigt, at vi i LAP gør opmærksom på alvorlige forringelser. Mange kommuner er i færd med at omlægge og billiggøre tildelingen af bostøtte, så man i stedet for støtte i eget hjem henvises til at deltage i gruppeforløb. Men hvad nu, hvis det ikke er det, man har brug for? Oplever du forringelser i din kommune, så skriv om det her i LAP-bladet, tag det op i din lokale LAP-forening, ring eller skriv om det til LAP's landsledelse/sekretariat.

Og hav så en rigtig god sommer!

Vi beklager, at der i det sidste nummer af bladet ikke stod fotografens navn ved billederne fra dette års landsmøde. Fotografen er Jette Nielsen.

Havearbejde og depression

Ofte siges det, at det er sundt for psyken at arbejde med havearbejde, men passer det? Ikke mange forsøg er gennemført med det emne, men ved Universitetet for Miljø og Biovidenskab i Norge er der udarbejdet en doktordisputats som understøtter antagelsen. Efter et 12 ugers terapeutisk havebrugsprogram, som bestod af lettere havearbejde i tre timer to gange om ugen, var der en statistisk sikker reduktion i graden af depression hos deltagerne, der alle havde diagnosen "major depressive disorder". Tre måneder efter forsøgets afslutning holdt virkningen sig.

Kilde: Gartneryrket

Naturlægemidler med ekstrakt af planten prikbladet perikon kan lindre symptomer som nedtrykthed og tristhed. Træthed er et begreb, som vi kan anvende i mange forskellige sammenhænge, når man fysisk og / eller psykisk ikke kan overkomme mere og ikke er i stand til at bevare sin koncentration. Ginseng kan styrke modstandskraften over for stress og belastning, uden at have bivirkninger.

Kilde: Politikens Naturlægemidler.

GOD ARBEJDSLYST
LILLIAN RANK



ET SPØRGSMÅL OM ANSVAR...

Psykiatrien bliver ikke mindre, for der bliver flere og flere syge. Af en eller anden grund bliver Danmark, verdens lykkeligste og trygge land, til et stort værested. Vi bliver flere og flere - os med dysfunktioner og psykiske problemer. Psykiatrien, den lægevidenskabelige tilgang, bliver den metode, man bruger, når problemer i familien, i samfundet eller med økonomien skal løses. Har det noget at gøre med vores grænseløse terapeutiske kultur? Eller har det noget at gøre med, at de kompetencer, vi lærer som børn, ikke gælder længere, når samfundet udvikler sig med rivende hast?

Flere og flere har problemer med identitet, og flere og flere får en diagnose, der fortæller om en personlighed, der ikke fungerer optimalt.

Forestil dig et menneske, der har svært ved at fungere socialt. Vi bliver fortalt om det prisværdige naturlige menneske, men sandheden er, at der er mange sociale spilleregler at lære at kende, før man kan begå sig. Kan det ikke danne en splittelse mellem det roste jeg og det jeg, som er svært at goutere, fordi det naturlige jeg ikke altid er det mest hensigtsmæssige?

Har man som menneske svært ved at forstå sine grænser, er det ikke altid hensigtsmæssigt at gå til en terapeut, der opfordrer dig til at sidde og fortælle løs. Det kan være svært og måske grænseoverskridende for en terapeut at skulle opdrage et voksent menneske på ny, men ofte er det her hunden ligger begravet. Det er ikke et spørgsmål om at fortælle om sine hemmeligheder, det er et spørgsmål om at lære at lukke i og fortrænge.

Men det er sådan vi lærer reglerne i det psykiatriske og terapeutiske system. Vi bliver mere og mere grænseløse og får større og større behov for angstdæmpende medicin, fordi det kan være angstprovokerende at skulle fortælle om sine hemmeligheder til læger og sygeplejersker, der ofte er nye fra gang til gang, og som ikke har de terapeutiske redskaber, der skal til for at lukke grænserne igen, når de først er blevet åbnet. Man kan føle, at man udleverer sig og får svært ved at skelne. Hvornår er jeg ærlig, hvornår er jeg udleverende og hvornår er mit projekt et selvpromoverende projekt, der bare hævder sig på andres og måske en elsket persons bekostning?

Personligheden bliver fløv og forstår ikke hvorfor. Måske er det fordi den personlige stolthed forsvinder med det åbne og grænseløse terapeutiske projekt, i hvilket man føler sig udleveret og udleverende og nærmest transparent i forhold til sin personlighed. Man er forsvarsløs overfor de hemmeligheder, man har udleveret til en anden og føler sig ikke sikker på om ens hemmeligheder er i gode hænder.

Måske skulle samfundet kigge indad og prøve at forstå årsagen til de mange med en dysfunktion. Kan årsagen ligge i kravet om effektivitet og innovation og den stadige længsel efter mere? Kunne man forestille sig, at behovet for stadig vækst sker på bekostning af nogle andre værdier, fx en værdi i nærhed, i mindre effektivitet og måske en værdi i at beholde en hemmelighed?

MED VENLIG HILSEN
TERKEL WINTHER



Kommentarer

til artikler i Medlemsbladet nr. 1, 2012

Jeg har et par kommentarer til det medlemsblad, jeg modtog med posten i dag.

1. kommentar til artiklen: "Tvang eller medmenneskelighed"

Det er nok en udmærket artikel, på den måde, at det uden tvivl er noget, der skal gøres noget ved. Men når denne artikel skrives, glemmer man ganske os andre, der efter mange tvangsindlagtes øjne, har haft et meget lettere sygdomsforløb og ikke har været udsat for tvangsmedicinering - dette er imidlertid ikke altid sandt. Når man kommer/ kom på lukket afdeling, fik man i det mindste for det meste en enestue eller en lille stue at være på (i hvert fald gennem mange år). Og så det med tvangsmedicinering. Jeg har været indlagt i alt 30 - 40 gange, og det vel at mærke lange indlæggelser, de fleste af måneders varighed. Og så kommer det værste, jeg har under disse indlæggelser for få år tilbage ligget i 5. seng på en firesengsstue. Der blev man anbragt, fordi man var så nem og ikke lavede postyr eller vrøvl. Det gjorde jeg ikke bl.a. fordi jeg var så syg og fik så meget medicin.

I det meste af min sygdomsperiode fik jeg et eller flere præparater i en dosis, der lå langt over max. dosis, hvilket, efter oplysninger jeg senere har fået, kun giver bivirkninger (og dem har jeg haft mange og mange svære af). En af disse bivirkninger var, at jeg kom til at sidde som en zombi og i perioder var ude af stand til at sige ret meget på grund af denne overmedicinering, og så skete der jo det allerværste, lægerne mente, at den eneste løsning var at få mere medicin, uden nogensinde at have oplyst, at jeg i forvejen fik langt over max. doser. Jeg fik at vide, at jeg

selv sagde ja til denne medicinering, men det gjorde jeg ikke, jeg var blot ikke i stand til at sige nej. Når man ikke kan det, er det i psykiatrien det samme som at sige ja. Mon ikke dette også er tvangsmedicinering, der kræver, at man tager problemet op på samme plan, som den der foregår på lukket afdeling? Når jeg lå der i femtesengen, har jeg blandt andet genoplevet de værste traumer, man kan forestille sig. Det er først rigtigt gået op for mig, hvad der er sket, efter jeg selv gennem godt et år har betalt dyr psykologhjælp. Efter et år og en måned blev jeg af min psykolog erklæret rask og havde på dette tidspunkt, nogle måneder tilbage, arbejdet mig ud af al psykiatri-medicin. Jeg føler mig tvangsbehandlet og -medicineret af et system, der slet ikke ser de reelle muligheder, der er for helbredelse - dette system har holdt mig i medicinens spændetrøje i 30 år, og ingen lyttede, når jeg forsøgte at sige fra. Tag dette problem med, når I skriver om tvang, for her er der måske endnu flere, der er ramt, end de der ender på lukket afdeling. Derfor mener jeg, det er vigtigt at tage begge grupper med. Lad så være med at sammenligne hele tiden, der er mange tilfældigheder, der afgør, om man er på åben eller lukket afdeling - og som min psykolog siger: "man skal aldrig sammenligne, det kommer der sjældent noget godt ud af."

2. kommentar til artiklen: Bliver sindslidende diskrimineret?

Her vil jeg ikke holde med forfatteren. Jeg ved godt, at man kan sige, at når man f.eks. ikke kan købe en lejlighed til en million, så er det, fordi man ikke har pengene. Sandt nok, men hvorfor har man ikke pengene? Jeg var i gang med en uddannelse, der havde givet mig udsigt til en livsløn af en helt an-

den størrelse end min pension (omkring 1985, da jeg gik der, var det ikke unormalt at begynde med en løn på 25.000 - 30.000 pr. måned). Jeg stoppede ikke på grund af manglende evner (lå i den allerbedste del af holdet), men måtte stoppe af psykiske årsager. Jeg ser tilbage på et psykiatrisystem, der blot har proppet mig med medicin i enorme mængder (langt over max. doser det meste af tiden). Havde man blot givet mig muligheder for ordentlig psykologhjælp på et tidligere tidspunkt, end her hvor det gik op for mig sent i livet, hvad hele min problematik handlede om, og hvor jeg med egenbetalt terapi hos psykolog fik et bedre liv på lige godt et år.

Desuden har jeg ofte i offentlige sammenhænge været udsat for diskriminering, jeg har nemlig ikke været bange for at sige, at jeg også var psykiatrisk patient, samtidig med jeg selvfølgelig er et ganske almindeligt menneske. Men når jeg først har sagt det, har jeg gang på gang set en hovedrysten hos mange, både offentligt ansatte og mennesker i almindeligt arbejde. Og uanset, hvad du påstår i din artikel, så ved jeg, også fra mit liv før psykiatrien, at jeg bl.a. er god til at argumentere for min sag, måske så god at jeg kan køre mange ned, derfor er det jo lettere at ryste på hovedet, eller sige, at det ikke er rigtigt, det jeg siger, fordi jeg er psykisk syg. Jeg har også i min tid siddet som bisidder, ofte fordi den, jeg sad ved, selv havde valgt mig. Men hvor har jeg mange gange oplevet en sådan overlegenhed fra f. eks. sagsbehandleres side og en talen ned til den psykisk syge, nogle gange som om vedkommende var retarderet. Jeg har også, ved somatisk sygdom, oplevet læger sige: jamen du kan måske godt forstå, hvad jeg siger, selvom du er psykisk syg? Og så taler de al-

ligevel mest til den person, jeg nu har med mig til samtalen. Og der stod i papirerne, at jeg var velkommen til at tage en med. Sådan bliver man ikke behandlet ved somatisk sygdom, selvom man har kræft og er døds-syg, taler lægerne alligevel til den syge. Og her kunne jeg blive ved, men det gør jeg ikke - dette skulle være nok til at give syn for sagen.

3. kommentar til artiklen: handlingsprogrammet.

Jeg savner en meget væsentlig ting, nemlig at prioritere muligheden for psykologhjælp for alle os med svære diagnoser (min: skizofreni med svære psykoser), når jeg kunne erklæres rask efter 13 måneders psykologterapi, og komme ud af al psykiatrimedicin inden denne periode var gået. Havde jeg fået denne rette hjælp tidligere i mit behandlingforløb, havde jeg haft et arbejde, og et godt arbejde for mange år siden. Jeg synes også, der skulle stilles spørgsmål ved måden, man diagnosticerer på i psykiatrien. Jeg fik hurtigt diagnosen skizofreni, fordi jeg var psykotisk i så og så lang en periode. Men min psykolog, sagde meget hurtigt til mig, at jeg havde diagnosen PTSD, som også giver psykoser i mange tilfælde. Netop fordi dybt traumatiserede mennesker ofte ikke kan gøre andet end at flygte ind i psykosen, når livet har været sådan ved en. Det er da en problematik, der burde tages op.

Det var mine kommentarer i hvert tilfælde i første omgang. Så lige en kommentar til, hvorfor jeg ikke kommer til landsmøderne. Jeg har simpelthen ikke råd, for jeg er nødt til at bruge hver en krone, jeg har, til mad (her har jeg fået så meget fødemiddelallergi, nok af den megen medicin, jeg er "fodret" med gennem så mange år, så kosten er dyr), husleje og så terapi. Jeg bruger

også holistisk og homøopatisk terapi, med god virkning.

Det fordi jeg gennem mange års sygdom har oparbejdet overfølsomhed overfor det meste lægeordnede medicin, og også har en del fysiske skavanker, der

kræver behandling, plus selvfølgelig en del psykologhjælp, som der heller ikke gives tilskud til. Derfor har jeg ingen penge, når dette er betalt.

Til sidst: min historie er egentlig en solstrålehistorie, men når jeg møder folk fra LAP, har jeg ofte fået kommentarerne: det er da helt i orden, man selv skal betale for psykologhjælp, og jeg har ikke prøvet nær så meget, som de selv har. Det kan jeg ikke bruge til noget. Derfor får I nok heller ikke min historie, jeg kræver nemlig respekt for mig og mit liv, for at dele det med jer.

VENLIG HILSEN
INGELISE HANSEN,
VEJLE (LAP-MEDLEM)

INFO

Redaktionen skal bemærke, at det står vores medlemmer frit for at vælge, om de vil med til LAP landsmøderne eller ej. Men at det er økonomien, der afgør det, kan ikke passe! Alle, også medlemmer af landsledelsen, skal betale et mindre beløb: 200,00 kr., der dækker transport, overnatning, mad og drikke, hvilket vel ikke kan gøres billigere hjemme hos en selv.

Det har altid været et bevidst valg fra LAP's side, at rent økonomisk skal ingen medlemmer udelukkes fra at deltage i vores landsmøder, og sådan vil det også være i fremtiden!

RED.

TANKER PÅ EN 1. MAJ

Tanker på en 1. maj 2012, eller lidt om hvordan man vender en supertanker. Min kæreste og jeg er gået ned på Blågårds Plads. Datoen er den 1. maj og solen skinner fra en skyfri himmel. Vi er i godt humør. Vi har taget øl og peanuts med og nyder musikken, der larmer oppe fra den scene der er sat op til lejligheden.

Lisbeth smiler og griner. "Hej" råber hun, en veninde fra Nørrebro Beboeraktion er dukket op sammen med sin mand. Andre veninder og venner kommer forbi, hilser og skåler. Alle er de tidligere og nuværende aktivister fra det dengang spirende og engagerede politiske miljø omkring Blågården.

Jeg hilser selvfølgelig på Lisbeths gamle venner, men selvom jeg kender mange fra det psykiatriske miljø, møder jeg ikke en eneste. Jeg kan ikke lade være med at ærgre mig lidt og tænker ved mig selv, at det kan være svært at gøre psykiatrien synlig og nedbryde fordomme, hvis de psykiatriske patienter kun kommer i eksklusive miljøer, nemlig kun i de miljøer hvor psykiatrien i forvejen er synlig. "Hvad er der i vejen" tænker jeg, "har de det alle sammen dårligt i dag eller skyldes fraværet noget andet?"

Jeg får den tanke, at synlighed har noget at gøre med, at vise sig steder, man normalt ikke kommer. At synlighed er at skille sig ud og skabe kontraster. Jeg sender en tanke til det gamle Galebevægelsen og tænker på ham, der altid stod på hovedet. Hver gang jeg kom ned i bevægelsen, mødte jeg ham. Han stod altid på hovedet, og de andre lod ham gøre det, for sådan var han. Nu kunne han havde været god at ha', her på Blågårds Plads. Måske ville han have været sine særheder bekendt, og måske ville de andre, som kendte ham, ha' bakket op omkring hans projekt. At stå på hovedet. Min kæreste og jeg går videre over mod Fælledparken. Musikken spiller også her og folk er glade

og venlige. Stemningen er god og jeg bliver lidt søvrig. Jeg slummer lige et øjeblik, og da jeg vågner undrer jeg mig lidt over, at jeg kan sove i den larm.

Talerne begynder og Villy og Helle giver den gas, med alle de fremragende tiltag den nye regering har foranstaltet. Jeg lytter lidt sløvt på talerne. Ikke alene har min søvn gjort mig tung, men en tanke om ikke at være med lægger sig over mig. Jeg føler mig ekskluderet fra at deltage i debatten omkring samfundet, fordi jeg ikke deltager aktivt med at opretholde det. Jeg arbejder ikke, men får en pension, som andre må arbejde hårdt og længe for, at jeg kan få. Min pension skyldes at lægerne anså mig for uanbringelig i job og uddannelse.

Men er det ok at tænke sådan, som jeg gør? Er det værste tankegods måske i virkeligheden de tanker, vi som patienter har om os selv? Er selvstigmatisering og følelse af utilstrækkelighed den værste fjende, vi har?

Jeg evnede ikke at leve op til de krav, som samfundet stiller til sine borgere og magtede ikke at honorere de krav, samfundet stiller omkring selvforsørgelse, og måske har en følelse af selvforagt sneget sig ind i mit sind.

For nogle år siden ville jeg ikke ha' gået på Blågårds Plads, for at deltage i

en demonstration. Min dominerende følelse var uønskethed og at være så anderledes, at det var skamfuldt. Når jeg ser tilbage, kan jeg i dag se, at det kun var i mit hoved, at jeg var anderledes, og at uønsketheden var min egen uformåenhed til at rumme mig selv.

Psykiatriske patienter, unite! Der er ingen, der griner hånligt af dine lidelser, og der er også plads til dig, hvis du tør stå ved dig selv. Tilgiv dig selv alt det, du ikke magtede, og vend ryggen til dem der siger, at du ikke har nogen evner.

I Bibelen står der at til den, der har, skal der gives. Jeg tror, at der menes, at til den der har kærlighed, skal der gives kærlighed. For det er kærlighedens paradoks, at den ikke gives der, hvor den ikke findes i forvejen.

Opgiv dit had til dig selv, for ingen har gavn af det, spring ud i at omfavne dig selv, selv om du måske er den eneste, der gør det.

Vaner og specielt tankens vaner er svære at ændre. Vi har ikke andet valg end at prøve at ændre vores syn på os selv, og hvad vi selv kan gøre.

**GOD SOMMER
MED VENLIG HILSEN
TERKEL WINTHNER**



IGEN I ÅR:

Brugerernes Bazar 2012

**ONSDAG DEN 22. AUGUST 2012
KONGENS HAVE, ODENSE**

Brugerernes Bazar 2012

Rådet for Socialt Udsatte afholder nu for 9. år i træk Brugerernes BaZar i samarbejde med brugerforeningerne SVID, SAND, LAP og Brugerforeningen for Aktive Stofbrugere.

Sæt derfor kryds i kalenderen **onsdag den 22. august 2012**, hvor vi endnu engang blænder op for en spændende, inspirerende og underholdende dag fra kl. 10.30 – 17.00 i Kongens Have i Odense (lige ved banegården).

Dagen vil byde på et væld af brugertilbud og musikalske indslag, hvor bl.a. Rasmus Nøhr kommer og spiller for os.

BaZaren er et mødested hvor brugere, praktikere, politikere og andre interesserede kan samles om en åbenhjertig debat, taler, musik, diverse aktiviteter, mad og samvær.

Brugerernes BaZar er først og fremmest brugernes dag, og det er derfor brugerne, som sætter dagsordenen for, hvad der skal diskuteres, og hvad der skal foregå.

Vi vil meget gerne være med til at styrke fællesskabet mellem brugerne, og ønsker at skabe rum til at lade sig inspirere af hinandens viden, erfaringer og muligheder. Et andet sigte er, at fortælle politikere og andre beslutningstagere, hvor skoen trykker, og hvad der skal til for at socialt udsatte mennesker kan tackle deres problemer.

Yderligere oplysning kan fås ved henvendelse til:

Rådets sekretariat, tlf.: 41 85 11 04 og post@udsatte.dk eller kontaktperson Alice Rasmussen, tlf. 63 18 47 04 og alra@ucl.dk



Temaet i år er:

Retten til forskellighed eller pligten til fællesskabet?

- Er arbejdsløshed alene den enkeltes skyld, og lønnet arbejde den eneste vej til værdighed?
- Har mennesker ikke rettigheder og krav på værdighed – også selv om de ikke er på arbejdsmarkedet?
- Er socialpolitikken blevet til beskæftigelsespolitik, og er det med til at stresser de svage yderligere og skabe endnu større usikkerhed?

I løbet af dagen vil høringen give rig mulighed for, at alle kan komme til orde og udfordre politikkerne,

Kom og vær med!

Rådet er glad for den stadig større interesse for at deltage. I år vil det således igen være muligt at få tilskud til transporten til og fra Bazaren. Både som enkeltperson og som institution.

Vi opfordrer dog væresteder og andre institutioner til, i videst muligt omfang selv at betale transporten.

Yderligere information om indholdet af dagen sendes ud 1. august 2012.

Vi ser frem til en spændende dag.

Mange venlige hilsener
Rådet for Socialt Udsatte

OBS: LAP medlemmer, der ønsker rejserefusion, skal rekvirere rejsebon på LAP's sekretariat inden køb af billet. Tlf: 6619 4511

Familie Konstellat

I april måned var der i LAP's lokaler i Odense et eftermiddagsseminar om familie konstellationer. Jeg var så heldig at deltage i dette sidste arrangement, ud af flere, som har været afholdt løbende. Jeg havde hørt lidt om arrangementet på landsmødet i Svendborg 2011. Seminaret var gratis for medlemmer af LAP, hvilket set med mine øjne, er en meget fin gestus fra LAP. Tak for det.

HER ER LIDT OM MIN OPLEVELSE OG LIDT REFLEKSION HEROM:

Kort om ideen bag metoden kan siges, at vi alle bærer på konflikter, følelser, stemninger og /eller traumer som kan være opstået i vores forældres, bedsteforældres eller oldeforældres tid i deres omgivende familie. Vores umiddelbare personlige problemer kan have direkte afsæt i tidligere generationers

kriser, ligesom tidligere generationers kriser kan forstærke og påvirke omfanget af den krise, som er nuværende tilstede i dit og mit liv. Med andre ord kan man sige, at vi risikerer at bære på for stort et læs af ubearbejdede, uløste og forstærkede kriser opstået i vores oprindelses-familie, og disse kriser er muligvis ikke identificeret eller erkendt i os selv.

Det skyldes til dels vores (i Vesten) meget skrøbelige familiebånd og traditioner og en udvikling, som ikke tilgodeser eller fremmer familiebånd. Samtidig er behandlingssystemet inden for kriseintervention, terapi og psykiatri baseret på en alt for ensidig fokuseren på individet, og øvrige personer med indflydelse og tilknytning til den ramte person regnes ikke for at have bedre positiv virkning end den gængse behandling så som: medicin, samtale terapi, mm. behandling og ofte lang indlæggelse.

SESSIONEN

Forløbet strakte sig over 6 timer inkl. pauser. Vi var 10 eller 12 deltagere,

Grete fra Innerconsult samt hendes assistent, Camilla. Grethe indledte dagen ved at forklare processen på en meget enkel og letforståelig måde – og var alligevel udførlig i filosofien, eller tænkningen, bag metoden. Jeg fik hurtigt en forståelse af metoden, og dermed var jeg også tryk.

Vi, deltagerne, fremførte vores egne problematikker og det blev vurderet, hvem der skulle være genstand for en konstellation. Jeg deltog i de to konstellationer, vi nåede den dag. Der viste sig at være en længere og en kortere session. Den person, som var "på", valgte ud af de øvrige deltagere, hvem der skulle repræsentere de implicerede parter/roller i personens problematik. Deltagerne, som var valgt ud, repræsenterede altså den pågældende persons familie, arbejdsplads eller andet. Tilsammen dannedes dermed en konstellation, hvori deltagerne, efter en sparsom information om problematikken, agerede intuitivt i rollen som fx bror, datter, mor, kollega eller chef. Andre agerede titlen som fx "årsagen", "sjælen" "kærligheden".

ioner

Alle roller og titler var aktivt tilstede og vigtige medspillere i at få løst op for den indre konflikt hos den person, som var "på". Man kan måske sige, at det var en fælles bevidstheds-udvidende oplevelse som fremkaldte forskellige erkendelser.

Der var naturligvis mulighed for at takke nej til at deltage og være observerende i stedet. Der herskede dog en høj grad af åbenhed og parathed til at gribe nuet i processen og være åben for det ubevidste. Ikke mindst fordi der fra Gretes side viste sig en opøvet erfaring i, at visse dybder i bearbejdningen af det ubevidste viser sig, der hvor processen får lov at tage over og leve. Derfor var vi nogle, der blev ekstra opmuntret af Grete til at "træde ud i det". Det viste sig at være utroligt, hvad der kom frem af erkendelser for mit eget vedkommende. Andre situationer bar mere præg af at være forstærkende mht. bevidste følelser. Det var i sig selv en forløsende oplevelse.

Det var påfaldende, at de personer, jeg bad om at "agere" min familie, af

sig selv gik ind i mine familiemedlemmers rolle, ja nærmest væsen, inden jeg overhovedet nåede at forklare dem om min relation til dem. Det vil sige, at de ytrede sig som mine egne familiemedlemmer ville ha' gjort, og jeg kunne genkende deres væsen i deltagerne. Det betød at jeg instinktivt reagerede og tiltalte dem nøjagtigt, som jeg ville ha' gjort i den virkelige verden, hvis jeg var stillet over for dem (hvis den mulighed bød sig) – det var en oplevelse, som var stærkt bekræftende og forløsende.

Jeg var meget "på" i begge konstellationer og fik meget med hjem på dette forholdsvis korte og intense forløb. Det var både godt og skidt at være så meget "på" – da alle deltagernes emner var lige så fængende og vedkommende, som mit eget emne var. Til trods for at man kan opnå en meget akut og dyb erfaring - og dermed lindring ved hjælp af familie konstellationer, ville det ha' gjort godt med et længere seminar. Det kan vise sig at være en voldsom mundfuld at gå hjem uden yderligere opfølgning.

Ideelt ville et seminar med et forløb over to dage være det bedste for alle deltagerne. For at give de intense oplevelser den fordybelse og ro, der skal til – og for at skabe samling, individuelt men også i fællesskab, må der være et vist tidsrum til at absorbere. Dette gælder alle tilstedeværende, da netop alle på forskellige måder er dybt involveret i processen.

Hermed vil jeg bare sige tak for en utrolig værdifuld dag med Grete og hendes assistent Camilla fra Familie Konstellationer

HILSEN DORTE WALDORFF





JEG VAR KRISTUS

I sidste nummer af dette blad havde Carsten Ploug Olsen et indlæg med titlen "Hvad er psykose?" hvor han ud fra egne erfaringer konkluderer, at "det ikke er Gud eller Fanden, der kæmper i mig, men derimod godt og ondt i mig selv." Uden på nogen måde at stille spørgsmål ved det, Carsten Ploug er kommet frem til, vil jeg dog hævde, at det ikke er muligt at udtale sig generelt om, hvad det er, der i en psykose får sindslidende til at tro, at de er Gud eller Fanden. Efter min opfattelse er det, der fører frem til en sådan vrangforestilling, en tilfældighed, der afhænger af den aktuelle situation, som den sindslidende befinder sig i, men som i øvrigt bygger på en fuldstændig rationel logik. Når resultatet alligevel bliver en vrangforestilling, skyldes det alene, at præmisserne er fejlagtige.

I foråret 1989 var jeg for fjerde gang i løbet af godt et år indlagt på lukket afdeling på Psykiatrisk Hospital i Risskov. Jeg var dybt psykotisk, men lå heldigvis på enestue, hvad der dog ikke var i stand til at dæmpe alle de uhyggelige lyde fra de andre stuer og fra hospitalsgangen. Pludselig en dag hørte jeg musik fra stuen ved siden af. Den melodi der lød var Belinda Carlises

"True Heaven is a Place on Earth". Den gav mig stof til eftertanke, for var det ikke rigtigt hvad der blev sunget? Vor pragtfulde jord må selvfølgelig et eller andet sted også være der, hvor Gud og englens befinder sig. Men det førte til et yderligere problem, nemlig hvor Paradis lå og hvor Gud var at finde. Efter en vis tid fandt jeg ud af, at Danmark måtte være Paradis. Godt nok er der mange smukke steder på vor klode, men Danmark er trods alt det smukkeste. Det måtte igen betyde, at Gud måtte være min Far, for ingen var mere asketisk og retfærdig end ham. Og som den ældste søn måtte jeg derfor være Kristus.

For en rask person vil denne konklusion naturligvis være forrykt, ligesom det er let at se, at det er de gentagne præmisseser, der er årsag til miseren, mens logikken er i orden. Interessant nok var det de efterfølgende ræsonnementer, der gradvist førte til en falsifikation af påstanden "Jeg er Kristus". I mit tilfælde skete det ved, at jeg hørte nogle hamrelyde på afdelingen, hvad jeg tolkede sådan, at de var i færd med at lave korset. Men da dagene gik, uden at jeg blev korsfæstet, og jeg samtidig måtte erkende, jeg var et syndigt menneske, der heller ikke kunne lave mirakler, så kunne jeg ikke være Kristus. Det er helt i overensstemmelse med, hvad den engelske filosof Karl Popper hævder, nemlig at det er via falsifikation, at man generelt bliver ført frem til mindre falsk og mere sand erkendelse.

Min konklusion må derfor være, at mens det er de fejlagtige "verifikationer", der fører den sindslidende til vrangforestillingerne, så er den måde, hvorpå vi slipper af med dem igen, Karl Poppers falsifikationsisme. Det sker normalt ubevidst og er samtidig udtryk for, at selvom vi under psykosen er gale mennesker, så fungerer de basale erkendelsesmæssige mekanismer i vor hjerne stadigvæk. Vi indeholder heldigvis kimen til at blive raske igen.

AF HENRIK PREBEN PERREGAARD

SØGES

En slags familiepleje med mulighed for at hjælpe mig videre i livet og gerne med kendskab til reglerne for førtidspension i forbindelse med job og uddannelse.

Jeg er en 47 år gammel kvinde, der har mødt mange svigt i mit liv.

- Jeg ville gerne bo et sted med fast tilknytning hos fx ægtepar uden børn.
- Du/I må gerne være glad for kat.
- Jeg kan hjælpe til med mange gøremål.
- Husleje og evt. løn til plejefamilie taler vi om med min sagsbehandler.
- Det må gerne ligge tæt på offentlige transportmidler, gerne i Lyngby-Taarbæk, Hørsholm, Allerød området.

IKRAFTTRÆDELSE HURTIGST MULIGT

Kontakt Lotte på tlf. 26500620 eller
tlf. 45267676

SÅDAN SPARKER DU TIL PSYKISK SYGE

Du tager alle rettigheder fra dem
Fylder dem med afhængigheds skabende medicin
som har en masse bivirkninger
Derefter fører du dem i en tilstand
så de ikke ved hvad de laver
Hiver de dig i selerne
så melder du dem
for at tvinge dem til endnu mere skadelig medicin
Nu er ALLE rettighederne i det danske samfund taget fra dem
1-0 til dig
Kommer der en sag ud af det
taber de
Dommeren er lige under Vor Herre
Gud bevare de psykisk syge
til et liv i magtesløshed og et liv i helvede
De får aldrig en chance
Du vandt sammen med medicinindustrien
for nu er de dømt til endnu mere medicin
De blev aldrig hørt om hvad skade du har gjort
Så til lykke med sejren
og fortjenesten til
medicinindustrien
på trods af alvorlige bivirkninger
Der er for mange som altid samler fingrene
på trods af Sundhedsstyrelsen
God Morgen

AF ELSE HANSEN

SUNDHED

Det er nok for mange psykisk sårbare mennesker, at vægten er et stort problem. Det er et meget tungt emne at bearbejde.

Men jeg selv, har dyrket styrketræning og Body Bike i fire år. Nu træner jeg kun. Det er dejligt at mærke kroppen, når man er færdig med dagens træning.

Jeg træner lørdag og søndag – en time hver dag. Det gør, at det hverken bliver trivielt eller uopnåeligt, da jeg træner efter mit eget tempo.

Jeg var til et dejligt, inspirerende foredrag med en diætist. Chokoladecake med bønner er alle tiders stykke haps af en lækkerbissen.

Hun fortalte også om tungen indretning. Det er sådan, at spidsen af tungen har søde smagssanser. Den inderste del af tungen har det bitre, siderne har surt og salt. Det var genialt.

Jeg blev vejet ,og det viste sig, at min krop var som en 32-årigs.

AFLARSSTRANGE



MINDEORD OVER KIRSTEN DAM

I begyndelsen af maj måned fik LAP-sekretariatet den triste besked, at Kirsten Dam, et mangeårigt medlem af foreningen, var afgået ved døden.

Jeg har kendt Kirsten via hendes medlemskab i LAP og igennem de sidste mange år som medlem af redaktionsgruppen. For nogle år siden hjalp jeg til med at skrive en lille tale til hendes opstilling i landsledelsen – her nåede hun at sidde knap et års tid, hvilket var lige inden, jeg selv kom ind der. Kirsten havde en del på hjerte, men det var lidt svært for hende at slå verbalt igennem.

Kirsten kom fra Roskilde og på trods af en noget trist livshistorie - som hun sjældent beklagede sig over og ikke delagtiggjorde ret mange i – havde hun et bredt spektrum af interesser.

Psykiatrien fyldte en del; hun efterlader sig to voksne børn. At Kirsten havde en psykisk lidelse var ikke noget hun lod sig mærke med og hendes skarpe syn på retfærdighed, og hvad der var ret og vrang, gjorde hende til en solid støtte i Bladgruppen. Hun læste grundigt alt materialet igennem til hvert møde og var ikke bange for at sige sin mening om både godt og dårligt i den forbindelse.

Kirsten var glad for mit engagement, både da jeg sad i LL og i bladgruppen, hvor mine indlæg altid havde hendes interesse og accept.

For kort tid siden havde jeg møde i anden forbindelse med en billedkunstner i Ringsted, og via hende fik jeg mere at vide om Kirsten. At Kirsten også malede, anede jeg ikke, før jeg fik talt med Ann Elizabeth (har eget galleri: Frem i Ringsted), som kunne berette om at Kirsten igennem otte år havde fulgt malerundervisning i Roskilde sammen med hende, og ad den vej kendte Ann, Kirsten på en anderledes måde end jeg. Trods sygdommen diabetes, overvægt og dårlige ben rejste Kirsten til mange arrangementer i hele landet og jeg mindes ikke, at hun har misset et eneste landsmøde. Videbegærlig og vidende var hun - og jeg delte mange af hendes synspunkter.

Jeg vil savne hende og vores mange hyggelige togrejser hjem fra bladmøder i Odense.

Kirsten Dam blev kun 71 år. Æret være hendes minde.

AF INGER-LISS CHRISTOFFERSEN

MODSPIL

Jeg blev helt blød om hjertet da jeg læste Tom Jul Pedersens indlæg i LAP-bladet (nr. 1 /2012): "Bliver sindslidende diskrimineret". Jeg har altid selv forsøgt at holde mig langt fra steder, der var domineret af sindslidende og deres pædagoger. Som Tom skriver, er de sindslidende og også deres ansatte hjælpere i høj grad med til at fastholde dem i rollen som syge stakler. Pædagogernes motiv er vel, at de så kan beholde deres job, mens de sindslidendes motiver nok snarere er, at de så har en eller anden form for identitet, for så er man da trods alt noget.

Jeg har, efter nogle års ustabilitet, efterhånden lært at tage medicin (lithium, deprakine og abilify), så jeg kan bevare min ligevægt. Omkostningerne er så overvægt, koncentrationsbesvær, hukommelsesproblemer, tab af kognitive færdigheder og forskellige andre fysiske og psykiske skavanker, som jeg må leve med. Gevinsten er, at jeg kan holde mig stabil til glæde for mig selv og specielt mine omgivelser. Jeg vil dog ikke anbefale, at alle skal tage medicin, men den giver mig sindsro. Jeg ser med glæde og fortrøstning frem til flere indlæg fra Tom Jul Pedersen.

HFK



GAL ELLER NORMAL

Man kan ligesom ikke værdsætte åbenhed nok. Tabuer og lukkethed skaber stigma. Derfor er det også med en åbenminded nysgerrighed, man åbner antologien "Gal eller Normal".

Antologien bygger på interviews med deltagerne i TV serien af samme navn. Og er historier om mennesker – ok med psykiske ubalancer eller lign. Men først og fremmest mennesker.

Men kære læsere, vær forberedt på stærke mentale oplevelser, når I kaster jer ud i de ti historier. Der er en dyb og smuk ærlighed i fortællingerne. Og et sted inden i også en livsvilje, som har båret derhen, hvor livet bliver leveligt – måske igen – måske for første gang.

Man må slutte denne omtale med at takke livshistorie-fortællerne for deres historier. Med at takke initiativtagerne bag antologien. Og jeg har ikke svært ved at se antologien brugt som klassesæt i gymnasiet, tværtimod så jeg gerne, at den bliver brugt på den måde, fordi der kan læres meget og skabes uvurderlig empatisk ballast.

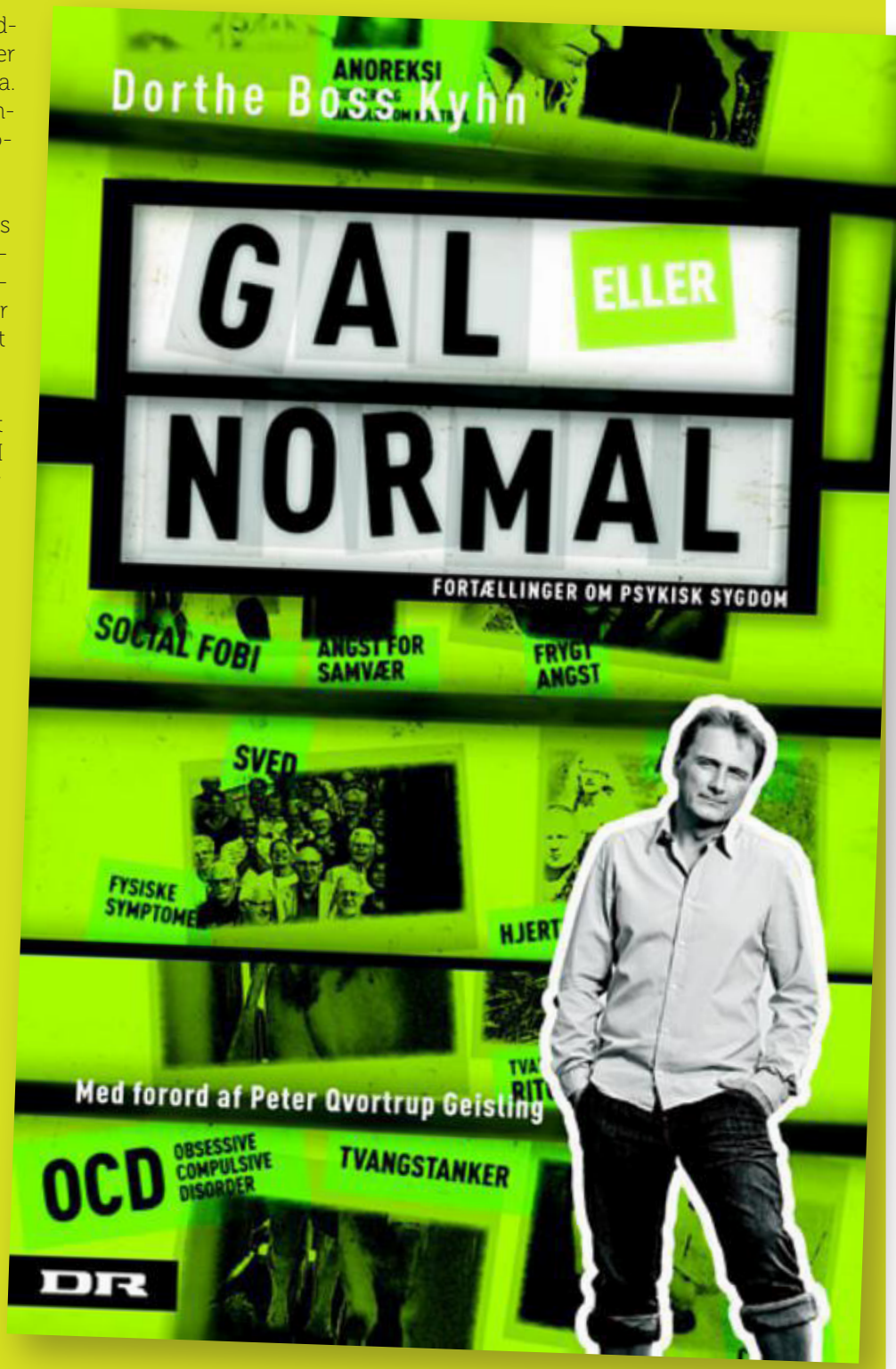
GAL ELLER NORMAL

Fortællinger om psykisk sygdom.
Dorthe Kyhn og DR, 2012
Lindhardt og Ringhof Forlag A/S
2012

1. udgave, 1. oplag.

ISBN:978-87-11-40939-8

AF BOSTEENJENSEN



DRØMMEN...

Jeg drømte mig en drøm i nat om tusinder tavse stemmer der fik en hjemmeside sat med beretning fra lukkede gemmer.

Jeg drømte mig en drøm i nat om at turde sige hvem vi er ingen vil nok have navnet sat for repressalier er dér

Jeg drømte mig en drøm i nat om at psykiatrien kan anmeldes og retten også her må være sat overgreb og død kan næppe tælles.

Jeg drømte mig en drøm i nat om at journaler ikke skrives af men friske diagnoser bliver sat det mere mening for alle gav.

Jeg drømte mig en drøm i nat om pligt for lægerne til samtale medicinen ville så blive nedsat men det er som ligger de i dvale.

Jeg drømte mig en drøm i nat om at dårekister afskaffes med holdningsændring ret så brat skelet-raslen ikke mere træffes.

Jeg drømte mig en drøm i nat om moderne psykiatriske sygehuse så skal der betales mere i skat råber de som gerne vil sjæle knuse.

KIRSTEN ELGAARD

AFVIGERBEVIDSTHED

Cisordinol eller ketogan?
Man er jo næsten narkoman.
Psykofarmaka eller heroin -
det er nærmest helt til grin!
Kemiske stoffer i kroppen,
man er aldrig helt på toppen.
Syntetiske smil af cipramil
bliver du nu ikke helt senil.
Usikker er din erkendelse,
men har du ret i din fornemmelse.
Tunge stoffer i blodet,
stiger dig til hovedet.
Adfærdsregulering
bliver til blokering.
Kan sygdom være en kvalifikation?
Ja, hvis du sku' spørge fra nogen.

SØREN KJÆR-JENSEN

TILSKUEREN

Han er en tilskuer i sit eget liv optaget af omverdenen forholder han sig passiv som sad han i en biograf og så en film han griber ikke ind deltager ikke i handlingen men står på sikker afstand med sin kritik og dom som han dog holder for sig selv derfor er han usårlig bevarer sine kræfter deltager ikke men bliver underholdt kan skrive sine kommentarer uden at risikere sig selv i livets skuespil

LARS HJELHOLT

LAP alle tiders historie

Det er virkelig 14 år siden foreningen LAP blev dannet i Svendborg, tiden flyver af sted og vi må følge med. Nogle psykisk sårbare har mistet livet, måske psykofarmaka – ja hvem ved – men det er trist, når medlemmer dør. Derfor glæder det mig, at 150 medlemmer mødte til Landsforeningens årlige møde. Det er enormt godt, at LAP vokser. Det er godt, at medlemmer stiller op til frivillighedsarbejde. Det siger noget om vigtigheden

for medlemmerne, at nogen stiller op trods psykisk sårbarhed

Jeg vil takke alle medlemmer, der har været eller kommer i Landsledelsen. De unge mennesker skal til "fadet". Så er det godt, hvis ældre medlemmer lærer yngre medlemmer op. Det giver et samarbejde, der virker dobbelt. Jeg kan huske, da LAP skulle begynde sin spæde start, det var spændende. Jeg glemmer sent denne tid. Det var meget "stort" for mig.

Jeg havde et vist sug i maven, da jeg skulle til Kolding om oprettelsen af LAP. Der skulle mange møder til, før vi kunne lave en forening.

Jeg husker da ideen om en brugerforening i psykiatrien kom til syne, det var på LO-skolen i Helsingør. Det var dejligt at opleve, hvorledes vi brugere blev virkelig varm på denne ide. Det var utroligt, ja ganske interessant.

LAP er og bliver stærkere og stærkere. Utroligt er det, at 14 år er gået. LAP arbejder og arbejder - UTROLIGT!!!

Noget der egentlig ikke forbavser mig, er tilstrømningen af medlemmer. Da vores samfund er i en finanskriser. Så søger mennesker foreninger, der kan hjælpe dem. Så bare vent: "Endnu flere LAP-medlemmer" Det bliver sjovt, at følge udviklingen endnu mere, Derfor mener jeg vi skal glæde os. LAP er en del af det Sociale Netværk. Sammen kan vi udvikle psykiatrien så stærkt.

AFLARS STRANGE

RÅDGIVNING FOR LAP-MEDLEMMER VED SOCIALRÅDGIVER RIE BRO

Rie kan træffes alle onsdage i lige uger mellem 18.00 og 20.00, hvor hun giver råd og vejledning. Du kan ringe til Rie eller sende hende en mail. Hvis du ønsker det, kan du henvende dig anonymt.

Ries tlf. nr.: 20 13 55 11

Ries e-mail adresse: rie@lap.dk

De kommende måneder er Rie ved telefonen følgende onsdage mellem kl. 18.00 og 20.00: 11. juli, 25. juli, (ferie), 22. august, 5. september, 19. september, 3. oktober, 17. oktober og 31. oktober.



Gal eller normal

HVAD VAR DET LIGE FOR NOGET?

Mon ikke rigtig mange medlemmer af LAP fik set de to udsendelser DR1 bragte i maj, og som en del af kampagnen "En af os" fik ud i æteren? Jeg gjorde, og en masse af mine Facebook venner gjorde også. Der var en livlig debat på siderne – kun ganske få var negative om "Gal eller normal"-udsendelserne:

10 frivillige medvirker i et eksperiment, som DR har lavet. De fem af deltagerne er sunde og raske, de andre fem har en psykiatrisk diagnose – men hvem er hvem? Et ekspertpanel bestående af en psykiater, en distriktssygeplejerske samt en psykolog skal forsøge at gætte, hvem af de 10, der har de fem sindslidelser: skizofreni, OCD, spiseforstyrrelse, bipolar lidelse og social fobi. Det skal vise sig at være meget svært for eksperterne både at finde frem til hvem, der har diagnoserne, og hvem det er, der er raske. Scoren blev kun 2, hvor diagnosen og personen var korrekt! En negativ kommentar kom prompte fra Henrik Day Poulsen: "DR's nye program »Gal eller normal« risikerer at blive misbrugt af antipsykiatriske grupper til i endnu højere grad at mistænkeliggøre psykiatere og vores arbejde."

Først vil jeg fastslå, at psykiater Henrik Day Poulsen de senere år ofte er brugt som talsmand for psykiatrien, når det drejer sig om fakta-udmeldinger om farlige psykisk syge – f.eks. når indlagte i Retspsykiatrien var flygtet eller som for nylig om tragedien i Norge, da Anders Breivik dræbte 77 mennesker. Selvfølgelig kan man ikke nægte ham hans faglighed på området psykiatri.

På opfordring bringes H.D.P. og TV-redaktør Peter Qvortrup Geislings meningsudvekslinger i pressen og mine få kommentarer (jeg har skåret i teksten, men meningen er til at forstå):

Af Henrik Day Poulsen, psykiater, ph.d.: "Sidste mandag kunne vi for første gang se det meget "hypedede" program "Gal eller normal" på DR1. I både radio og TV havde der flere dage i forvejen kørt reklamespots for DR's nye bud på Prime Time underholdning. TV er så stærkt et medie, at omtale af psykiske sygdomme og deres behandling altid er velkommen. Medieomtale er med til at afstigmatisere psykisk sygdom og det er særlig vigtigt, at DR denne gang har valgt ikke kun at fokusere på farlighed og kriminalitet i relation til psykisk sygdom. Programmet har udvalgt helt relevante sygdomme som skizofreni, maniodepressiv sygdom, OCD, social fobi og spiseforstyrrelse. En sygeplejerske, en psykiater og en psykolog udgør et ekspertpanel, der iagttager ti deltagere, hvoraf fem er psykisk syge og fem normale. Psykisk sygdom kan godt populariseres og personer, der deltager, er, så vidt jeg kan se, ikke svært syge, så der er ingen åbenlyse etiske problemer. Problemet med dette program er snarere eksperternes rolle. For det første er hverken psykologer eller sygeplejersker uddannet i at stille psykiatriske diagnoser. Af de tre eksperter er der således kun én, der faktisk må stille lægelige diagnoser. For det andet viser programmet slet ikke, hvordan en psykiatrisk diagnose rent faktisk stilles. Man kan på ingen måde stille en så alvorlig diagnose som skizofreni eller maniodepressiv sygdom ved at give folk opgaver, der minder om udfordringer, som deltagere i et reality show udsættes for.

En psykiatrisk diagnose beror på meget grundige samtaler mellem lægen og patienten, og kræver fortrolighed, tillid og professionalisme. I programmet så vi da også, at eksperterne fejldiagnosticerede en kvinde som maniodepressiv, fordi kvinden under en udfordring trak op i nederdelen og var i godt humør. Så nu tror nogle måske, at blot man er glad og

har en lidt udfordrende adfærd, får man straks en psykiatrisk diagnose påklistret. Psykiatere er i årtier fejlagtigt blevet mistænkeliggjort for at overdiagnosticere og sygeliggøre folk. Desværre er "Gal eller normal" med til at komme vand på den antipsykiatriske mølle, hvilket sikkert er helt utilsigtet, da jeg inderligt tror, at tilrettelæggerne, eksperterne og deltagerne har haft de bedste intentioner med programmet.

En af Os" kampagnen ønskede med dette program at udbrede viden om, at psykisk syge er lige som alle andre – og efter min og de fleste andres mening - er det lykkedes med bravur!

Jeg har ikke OCD, er omend nok lidt sippet, men jeg ville også nødigt muge ud i en stald. Så måske kunne jeg også få en psykiatrisk diagnose i "Gal eller normal"? Og det er da skræmmende TV! For psykiatrien er det vigtigt, at diagnosticering er omgærdet af omhyggelighed, grundighed og seriøsitet. Den ulykkelige sag med Anders Behring Breivik viser med al tydelighed, at nogle psykiatere ikke magter diagnostik, når man kan komme frem til to vidt forskellige resultater. Diagnostikken af depressioner og ikke mindst det store forbrug af antidepressiv



medicin er et tredje eksempel på, at læger ikke er enige om, hvem der har en diagnose og skal i behandling. "Gal eller normal" risikerer, at naive seere tror, at diagnostik er som at slå med et sæt terninger. Når eksperterne allerede i første program fejldiagnosticerer en kvinde som værende maniodepressiv, er jeg ret bekymret. Desværre har de ikke ramt plet. Jeg vil ønske, at seerne blot kan se programmet som ren underholdning, der intet har med virkeligheden at gøre.

Min frygt er, at "Gal eller normal" vil blive misbrugt af antipsykiatriske grupper til i endnu højere grad at mistænkeliggøre psykiatere og vores arbejde. Det er ikke nødvendigvis DR's skyld. Men programmet kan ikke stå alene uden en kommentar. Jeg vil se del 2 i aften, og forbliver optimist. Om end en skeptisk en af slagsen!"

TV-REDAKTØR PETER QVORTRUP GEISLINGS SVAR:

Kære Henrik Day Poulsen
Tak for din kommentar - men de to programmer om psykiatri er ikke i nærheden af at handle om at stille diagnoser. Den slags kræver stort set altid - som du også selv skriver - nær kontakt gennem

længere tid mellem patient og behandler. En af fordommene om mennesker med psykiske lidelser er, at "man kan se på dem, at de har en psykisk sygdom". Det er den fordom, vi stiller spørgsmålstegn ved i de to programmer - og intet andet. Hvis tre eksperter, der er vant til at "læse" andre mennesker, ikke blandt 10 deltagere kan udpege de fem, der har en psykiatrisk diagnose, når alle deltagerne udfordres en anelse i forskellige tests, hvordan skal alle vi andre så kunne gøre det, når vi vurderer mennesker på arbejdspladsen, til fester eller på gaden?

Det er det, programmerne handler om, og ikke noget som helst andet. Det skæres ud i pap i det første program, og ud af 600.000 seere, har der ikke været én eneste kommentar i retning af det, du frygter. Så vær endelig optimist mandag aften, når du ser det afsluttende program. Du ser nemlig noget så sjældent som et ganske smukt og respektfuldt program om mennesker, hvor både alle de 10 deltagere og de tre eksperter er helte. Ingen stemmes hjem. Den eneste fjende er fordomme om psykiske lidelser. Og dem bekæmper de sammen.

*De Bedste Hilsner
Peter Qvortrup Geisling,
DR, redaktør, studievært*

ET AF DE MANGE SVAR, LÆSERNE KOM MED, BRINGES HER:

H.D.P. har misforstået konceptet, det er der vidst ingen tvivl om. Men hvor er det dejligt, at et program kan skabe debat som denne og alle andre steder. DR er hadet og elsket, men med dette program inklusive "Restaurant bag tremmer", iværksætter de en debat, der er vigtig for vores samfund, udvikling og selvforståelse. Så tak til DR eller dem, som DR har hyret til at lave disse programmer! Jeg synes det er sjovt, at nogen påpeger, at det kræver en længere konsultation med en patient, før end man kan vurdere, hvilken diagnose den enkelte skal have.

MIN SLUTKOMMENTAR:

"En af Os" kampagnen ønskede med dette program at udbrede viden om, at psykisk syge er lige som alle andre - og efter min og de fleste andres mening - er det lykkedes med bravur!

AF INGER-LISS CHRISTOFFERSEN

Spændende center for handicappede

(FYSISKE OG MENTALE) I ODENSE

VISO, som står for, Den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation, holder til i Odense. VISO blev oprettet, da amterne blev nedlagt. VISO's opgave består i at rådgive kommuner, borgere, institutioner og tilbud – når den pågældende kommune har et behov for supplerende ekspertise, viden og erfaring. VISO's rådgivning er landsdækkende og bidrager dermed til, at den specialiserede viden kommer til gavn uanset hvor behovet konkret måtte opstå.

VISO's rådgivning er gratis for kommunen, og VISO's specialister har til opgave at rådgive såvel fagfolk som borgere i sager inden for det socialfaglige område bl.a. udsatte børn, unge og voksne børn, unge og voksne med handicap.

Faglig leder på stedet Jens David Kofoed Mogensen, siger, at alle kan kontakte dem, det er et gratis tilbud til kommunale myndigheder, bo tilbud, institutioner samt borgere generelt.

I forhold til borgere er VISOs rolle at give vejledende rådgivning i, hvad man selv kan gøre. Så som fx hvis man har en søn, der er svært belastet af alkohol. Det er dog bedst, at man selv ringer, det er tilmed en fordel, hvis kommunen

går med i sagen. Hvis kommunen er med, vil det være muligt at få lavet en udredning, såfremt der er behov for dette. Udredningen vil blive aftalt mellem kommune, borger og VISO. Udredningen vil helt konkret bestå i at afklare, hvad er det for et menneske, vi taler om, der skal have hjælp? Hvilken støtte har det behov for?

Det skal understreges, at det er specielle handicap, funktionsnedsættelser og sociale problemer, vi taler om. De fleste kan gå til deres kommune, som så giver det bedste råd og vejledning til personen. Det er mere specielle handicap, funktionsnedsættelser og sociale problemer de vejleder om. VISO har en viden om handicaps, som ikke alle har.

Nogle borgere ringer til VISO, fordi de føler sig dårligt behandlet, men VISO er ikke en klageinstans, de ser fremad, altså kommer med konkrete forslag og tiltag til forbedringer til den handicappede.

Når en borger ringer eller skriver til VISO, har VISO inden 7 dage vurderet, om de tager sagen eller ej. Hvis det bliver et ja, har de et afklaringsmøde, hvor de gerne ser kommunen kommer med. Derefter har VISO et hav af specialister, de kan trække på, som så

i sidste ende får sagen. En måned går der, inden det er afklaret. VISO kan ikke træffe beslutninger i sagen, det kan kun kommunen, derfor er det en god ide, at ens kommunale sagsbehandler er med i forløbet.

Det er mest fysiske handicaps, folk kommer med, ikke så mange mentale, så som sindslidende, alkohol misbrug, hjemløshed og prostitution. Ved de fysiske handicaps er der flere pårørende, der henvender sig, da det netop ikke er så tabubelagt. Stedet ligger i Odense, men de tager ud i landet og laver afklaringsmøde med borgeren, hvad enten det er i Hjørring eller i Maria Kirken i København. VISO's specialistnetværk består af praktikere fra hele landet. Som sagt det hele er gratis, både rådgivningen og udredningen. Det skal understreges, at det er komplicerede sager, de tager sig af. Konklusionen på mange handicap, er at man må leve med sin funktionsnedsættelse, men at de (VISO) kan hjælpe borgeren til at lindre handicapet, samt give håbet om en bedre tilværelse.

Tjek hjemme siden ud på:
www.socialstyrelsen.dk/viso

AF TOM JUL PEDERSEN

PRISOVERRÆKKELSE DANSER MED DRENGE

FOTO: NÆSTVED HALLERNE

Overrækkelse af ekstern LAP pris!

Den 20 april i Næstved hallerne, blev LAP prisen overrakt af Jan Stig Andersen til Danser med Drengene, under afholdelse af deres koncert. Efter overrækkelsen spillede de "En lille pille". En stor succes, og ros til Jan for hans indsats.



DEMO D. 1. JUNI 2012 PÅ RÅDHUSPLADSEN I K

JA TIL LIV OG MENN NEJ TIL MEDICINDØ

Som en opfølgning på landskampagnen mod dødsfald i psykiatrien i 2010, havde vi i landskampagnegruppen tænkt på denne demonstration, som noget der gerne skal blive til en årlig tilbagevendende markering og en synliggørelse af de mange dødsfald, som fortsat sker p.g.a. psykofarmakas farlige bivirkninger.

Pauls initiativ under planlægningen og hans kontakter til mange af musikerne, som sagde ja til at deltage i demoen, har været en vigtig drivkraft for arbejdet. Og Karls altid tilstedeværende og tålmodige hjælp med referatskrivning, hans mangeårige erfaring, gode råd og overblik har betydet, at projektet kunne gennemføres. Men høringen på Christiansborg 8. maj gav os alle et ekstra "kick". Vi ville, at det skulle lykkes!

Livet er så let,
når man er i godt
humør – man har
glemt de tusind
gange, man var
bimlende skør.

Musikeren Carsten Hentze indtog scenen på Rådhuspladsen kl 13.00 som den første. Han varmede bl.a. op med sangen "Livet er så let, når man er i godt

humør – man har glemt de tusind gange, man var bimlende skør". Derefter kom LAP's "demonstrations musiker" Søren Ditlevsen og spillede og sang så dejligt og inspirerende, inden de ca. 30 personer, som deltog i demonstrationsmarchen ankom ude fra medicinalfirmaet Lundbeck i Valby. Ind over rådhuspladsen fra Vesterbrogade kom den veloplagte flok af LAP tilhængere med de flotte blå/hvide kors-plakater og store flagrende LAP flag i den kraftige blæst, og flot så det ud!

Medicinalfirmaet Lundbeck, som primært producerer psykofarmaka, var kl. 12.00 da demonstrationen startede, blevet mødt med slagord som: "Psykiatri for sjæl og krop – nej til pille-hjertestop!", "Lundbeck du er uansvarlig – medicinen den er farlig!", "Vi vil både ses og høres – følsomheden den skal røres!", "Medicinen sløver mange – den kan også gør' dig bange!" og "Depressioner og psykoser – der find s masser diagnoser!"

Forskning i psyko-
farmakas virkning
og bivirkning skal
gøres uafhængig
af medicinalindu-
strien.

Kl. 14.00 bød Jan fra landskampagnegruppen på LAP's vegne velkommen og begrundede demoen, hvorefter



SF's psykiatriordfører Özlem Cekic holdt en tale, hvor hun bl.a. roste LAP for at have taget initiativ til afholdelse af høringen på Christiansborg d. 8. maj. Özlem understregede betydningen af, at vi fortsætter med at stille krav til politikerne om forbedringer i psykiatrien, og at vi sammen skærper kravene til den magtfulde medicinalindustri om at standse produktion af psykofarmaka med farlige bivirkninger. Forskning i psykofarmakas virkning og bivirkning skal desuden gøres uafhængig af medicinalindustrien, som tjener milliarder af kroner på et stigende medicinforbrug.

Olga Runciman læste herefter op på engelsk fra sin CD "The voices of me". Olga har forfattet den meget dramatiske og følelsesfulde tekst i vrede over de mange medicinrelaterede dødsfald og til minde om de mange, som døde

ØBENHAVN

ESKERET D I PSYKIATRIEN

pludseligt og uventet i psykiatrien. Historien fremstår meget autentisk, fordi Olga kendte den person, historien handler om, Julie som døde 34 år gammel i 2008. Olga havde lært Julie at kende i en stemmehører-netværksgruppe

kort tid forinden. Psykiatriordfører Stine Brix fra Enhedslisten holdt en god tale til støtte for sagen og lovede i sit politiske arbejde i Folketinget at gøre, hvad hun kunne for at følge op på den alvorlige problemstilling.

14.45 gik det gamle 60'er band "Burnin Red Ivanhoe" på

scenen og gav den hele armen i en times tid med alle de kendte numre. Deres indledningsnummer kan godt lyde som et tog, synes jeg, der starter op til afgang fra perronen, meget appropos vores demo overskrift: "Ja til liv og



menneskeret". Vi vil nemlig frem og høres ligesom musikken og toget, der kommer brusende derudaf! Skønt at se det liv, der er i de modne og dygtige musikere!

Magt og afmagt i psykiatrien.

Formanden for foreningen "Død i psykiatrien", Dorrit Cato Christensen fortalte kort om sin 32 årige datter Louises pludselige og uventede død i psykiatrien i 2005 og sluttede af med at nævne navnene på en række yngre mennesker, der ligesom Louise har mistet livet pludseligt og uventet p.g.a. psykofarmaka. Dorrit har i øvrigt skrevet en bog, "Kære Louise" om magt og afmagt i psykiatrien, hvor hun beskriver datterens behandlingsforløb over en årrække.

Gadepræsten Mia Rahr Jacobsen fra Trinitatis kirke forestod en kort mind-højtidelighed, hvor hun tog udgangspunkt i biblens ord om kærlighed. Kærlighed til livet og imellem mennesker. Når vi møder den, så erfarer vi, at den kan bære og lette sorgen over at miste én, som man har kær.

Derefter fortalte Mia om den svenske forfatter Astrid Lindgrens børnebog "Mio min Mio" om drengen Busse, der befrier en ånd, som tager ham med til "Landet i det fjerne". Der får han at vide, at han er kongesøn, og Mio bliver bedste venner med drengen "Jum-Jum". Han får en hest, "Miramis" af sin far og er meget lykkelig. Men snart lærer Mio, at ikke alt i denne verden er vidunderligt. I nabolandet bor den onde Ridder Kato, som er en konstant trussel imod mennesker i området. Sammen med Jum-Jum og Miramis tager Mio afsted for at bekæmpe det onde. En farefuld færd hvor de to drenge og hesten udsættes for lidt af hvert.

Imens jeg hørte Mia fortælle, kunne jeg ikke lade være med at drage en parallel imellem den onde Ridder Kato og medicinalindustrien - og det diagnosesyteri, som behandlingspsykiatrien er så stærkt præget af.

"Mademoiselle Karen", som synger mest på det franske sprog, fulgte efter mindehøjtideligheden og indledte med at udtrykke sit dybe savn af sin afdøde storesøster Julie. Hvis Julie ikke havde mistet livet p.g.a. psykofarmaka, ville hun have været en elsket moster til Karens 1-årige datter. Karen sang og spillede sammen med Martin på akkordion og Hans på basguitar et nummer på dansk "En dråbe", derefter "La vie et la mort" og til slut et tango nummer, "Danse avec moi". Dråberne faldt ind imellem fra himlen og mødtes med blæst og solstrejf.

Bandet "Fri Galaxe" overtog scenen bl.a. med nummeret "Soldans" i håb om, at solen for alvor ville skinne, hvad den da også kom til på et tidspunkt. Bandet spiller dejligt overbevisende og livsglad musik, også til lejligheden meget relevante og indholdsrige sangtekster.

Der kom for alvor gang i nogle af demonstranternes dansefødder på pladsen, og det hjalp til at holde varmen, at vi fik rystet kroppen godt igennem til den rytmiske musik. Musikernes gode humør og livsglæde rakte langt ud over scenekanten.

Recovery til hele mennesker

Ved 17 tiden var Jonas Sivesgaard fra foreningen Bedre Psykiatri Ungdom på scenen som taler. Han holdt en tale som rørte, idet han tog udgangspunkt i en fortælling om sin gode ven, som var endt med at begå selvmord 14 dage forinden. Vennen havde lidt af en svær depression og havde fået antidepressiv medicin. Jonas selv arbejder på "Slotsvænget" i Lyngby, hvor man arbejder ud fra RECOVERY teorien og dermed i høj grad beskæftiger sig med alt andet end medicinsk behandling. På Slotsvænget bestræber man sig på at møde og se det hele sociale menneske og ikke udelukkende det biologiske og diagnostiserede menneske, som oftest er tilfældet i behandlingspsykiatrien. Jonas understøtter

psykiatribrugere i at komme videre i deres liv på en meningsfuld måde. Den tale lover godt for et nærmere samarbejde imellem LAP og Bedre Psykiatri Ungdom fremover!

Da musikgruppen "Gøjserne" kom på scenen, havde vi atter stort behov for at røre os, og jeg skal love for, at der kom gang i den igen med fantastiske sangtekster om piller og lægen, der piller ved os m.m. Skøn musik at hoppe rundt til i regn og blæst. Sluttelig blev der antændt en kæmpe konfettikanon, som sendte masser af bittesmå glitrende papirstumper højt til vejrs over Rådhuspladsen. Festligt punktum for Gøjsernes optræden med krav fra publikum om ekstra nummer.

Vi drømmer...Vi drømmer om et sted...

Klokken 18.00, hvor vi skulle have sat punktum for demoen, manglede vi stadigvæk at høre Arne Würglers spille og synge, og heldigvis var lydmanden Kim så tålmodig med os, at vi fik forlænget vores scenetid. Arne Würglers lagde ud med Jesper Jensens dejlige tekst til sangen "Drøm om et sted", hvor omkvædet er: "Vi drømmer, vi drømmer om et sted. Som er stort og smukt. Som bli'r blankt, når det bli'r



brugt. Hvor enhver er fri fordi. Vi er sammen indeni." Kan man ønske sig en mere meningsfuld tekst at afslutte et vellykket arrangement med?

Arne Würglers dejlige stemme og skønne guitarispil rundede smukt af med et par af hans go' e og slagkraftige sange, før Karl til allersidst kom på scenen for at minde os om, hvorfor vi var mødt frem for at demonstrere, og hvor vigtigt det er, at vi fortsætter kampen for liv og menneskeret og kampen imod dødsfald i psykiatrien. Karl takkede alle de fremmødte på pladsen, talerne ved demoen og musikerne samt de aktive LAP arrangører og praktiske medhjælpere for en stor og frivillig indsats.

Personligt ønsker jeg at takke mine

kammerater i landkampagnegruppen. Paul for et godt initiativ og et højt aktivitetsniveau, der sker altid noget hvor Paul er med! Karl for et godt fælles teamarbejde og hans fine pressemeddelelse. Uden Jans knokleri med at lave korskilte sammen med Patricia og Ole; Patricias indkøb af div. udstyr + kaffe brygning og servering på Rådhuspladsen, Olgas, Henriks og Nils' optimistiske hjælp og opmuntring i slutfasen samt ikke mindst Jans biltransport-service - ja da ville

det ikke kunne have ladet sig gøre at få enderne til at mødes!

AF HELENE
FRA
LANDSKAMPAGNE-
GRUPPEN

FOTO: JAN STIG ANDERSEN





Vellykket høring om dødsfald i psykiatrien

Som en opfølgning på sidste års landskampagne om medicinrelaterede dødsfald i psykiatrien, havde landskampagnegruppen den 8. maj arrangeret en høring i Fællessalen på Christiansborg. SF's psykiatriordfører Özlem Cekic var sammen med LAP vært for arrangementet. Mange havde tilmeldt sig høringen, og desværre var der ikke plads til alle, der havde tilmeldt sig. Der er kun plads til 148 personer i Fællessalen og af sikkerhedshensyn er Folketinget ret strikse med, at det tal ikke bliver overskredet. Deltagerkredsen var meget bred: udover mange LAP-medlemmer, også medlemmer af

andre foreninger og repræsentanter fra diverse faglige organisationer, myndigheder, ministerier, psykiatridelinger og socialpsykiatriske centre.

Efter Özlems engagerede velkomsttale gav Cinzia Bernardello og Dorrit Cato Christensen deres personlige beretninger om at miste ens nærmeste grundet lemfældig og overdreven brug af antipsykotisk medicin og deres bud på, hvilke krav der bør stilles til myndighederne. Den norske psykolog Ellen Kolsrud Finnøy, som mange af os havde set frem til at møde, fortalte bl.a. om reaktionerne på sin bog Dødelig Terapi, da

den udkom i Norge for ca. 10 år siden. (Bogens titel skal forstås i både bogstavelig og overført betydning.) Hun gjorde også rede for, hvorfor og hvordan hun som klinisk psykolog anser det for vigtigt kun at tilbyde behandling til klienter, der forsøger at løse deres problemer uden at tage psykiatrisk medicin.

I den næste del af høringen gav psykiater Diana Kristensen, Marian Goldstein fra LAP og professor i retsmedicin Jytte Banner deres bud på, hvad der er skyld i den store overdødelighed blandt psykiatribrugere. Alle tre var enige om, at brugen af psykofarmaka er en del af

forklaringen, men hvor psykiateren også lagde vægt på den enkeltes livsstil som en del af forklaringen, argumenterede Marian med et velforberedt og kritisk indlæg for, at også selvmord og "livs-stilsrelaterede" dødsfald kan skyldes den efter hendes opfattelse forfejlede psykiatriske behandling. Jytte Banner gjorde rede for, hvordan man med et omfattende forskningsprojekt med flere og grundige obduktioner vil kunne komme tættere på sandheden.

Efter frokostpausen gav retsmediciner Christian Bjerre Høyer et indblik i de lovgivningsmæssige og økonomiske barrierer for at gennemføre den ønskede forskning. Bl.a. bør en regel lempes, så pårørende ikke skal give tilsagn, inden man udtager prøver med henblik på retsmedicinsk forskning, således at tilsagnet kan indhentes efterfølgende, ligesom der er brug for nogle bedre retningslinjer og bevillinger, så der kan gennemføres langt flere obduktioner. Helene Mortensen gav sit bud på, hvordan regler og kontrol vedrørende medicinordination og overvågning af bivirkninger kan og bør skærpes, suppleret af Bertel Rüdinger, der gav et indblik i egne erfaringer som farmaceut med brugerbaggrund med kritisk at gennemgå og overvåge medicinordinationer. Også Diana Kristensen og Özlem Cekic gav deres bud på skærpede retningslinjer.

Den sidste del af høringen omhandlede menneskerettigheder og alternativer til medicinsk behandling.

Susanne Nour fra Institut for Menneskerettigheder gennemgik, hvordan FN's handicapkonvention har givet nogle nye rammer for beskyttelse mod frihedsberøvelse og tvangsbehandling – rammer der endnu ikke er indarbejdet i dansk lovgivning. Jørn Eriksen fra Slotsvænget gav en række spændende bud på, hvordan der kan arbejdes med ikke medicinske tilgange og metoder, og Karl Bach fra LAP kom rundt om, hvordan han mener, lovgivning og praksis med tvang og domme til behandling er menneskeretsstridigt, og hvordan en rettig-hedsbaseret tilgang vil kunne forebygge den store overdødelighed på området.

Afslutningsvis kunne hver af dagens oplægeholdere stille et spørgsmål til et panel af psykiatriordførere: Karen Klint fra Socialdemokraterne, Özlem Cekic fra SF, Liselott Blixt fra Dansk Folkeparti og Stine Brix fra Enhedslisten. Desuden deltog regionsmedlem Hanne Andersen fra Danske Regioner. På den måde blev psykiatriordførerne, der for de flestes vedkommende ikke havde kunnet deltage i hele dagens program, introduceret til og opfordret til at forholde sig til dagens vigtigste temaer. Det blev til en frugtbar dialog, som helt sikkert vil være med til at skærpe den



politiske bevågen-hed om dagens dybt alvorlige emne.

Dagens ordstyrer var Journalist Bruno Ingemann, der på en fin måde løste opgaven med at sikre, at så mange som muligt kom til orde i løbet af dagen. Især om formiddagen var der mange relevante og spændende indlæg fra tilhørerne, som efterhånden som dagen skred frem blev sat på lidt af en prøve, idet eftermiddagens program var lige lovligt kompakt, og ikke gav ret mange muligheder for kommentarer og indlæg fra salen. På LAP's hjemmeside kan man finde mange af dagens præsentationer og der vil inden så længe blive lagt videooptagelser fra høringens på siden.

AF KARL BACH JENSEN
FOTO: JAN STIG ANDERSEN

INDMELDSES BLANKET



NAVN: _____

ADRESSE: _____

FØDSELSDATO OG ÅR: _____

POSTNR. OG BY: _____

KOMMUNE: _____ REGION: _____

EVT. TLF: _____

EVT. EMAIL: _____

JA Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribruget og ønsker medlemskab af LAP: 125 kr. årligt

JA Vi er psykiatribrugere og ønsker kollektivt medlemskab af LAP for vores forening/værested/institution m.v. [kontakt sekretariatet]

JA Jeg er ikke psykiatribruget, men ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP: 175 kr. årligt

JA Vi ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP til vores institution/forening: 300 kr. årligt

JA Individuelt støttemedlemskab: 200 kr. årligt

JA Kollektivt støtte medlemskab: 600 kr. årligt

**INDMELDelse KAN OGSÅ
FOREGÅ PÅ WWW.LAP.DK**



GAL

Nogen bad mig om at udrede lidt omkring de to ord "Normal" og "Gal", især fordi det sidste af nogle opleves som negativt.

Det vil jeg godt lige prøve på. Lad os tage dem i den overnævnte rækkefølge.

"Normal" er det mest kedelige af de to ord, det kommer fra ordet Norm, og norm er noget, man vedtager ud fra nogle holdninger. Normen eller det normale, er udtryk for, hvad et flertal vælger at være mindst bange for. Og derudover er det mest fornuftige, jeg har set skrevet om begrebet normal, Steen Heglers "Lykken er at være normal, problemet er bare, at ingen rigtigt ved, hvad det er".

Så skal vi ikke lade det der normale være i fred. Og huske på, at det jeg finder normalt, og det du finder normalt, eller det Fru Y og Hr. X inde ved siden af finder normalt, absolut kun sjældent vil være det samme.

Lad os i stedet hygge os med ordet "Gal". Nogle oplevede ordet Gal som stigmatiserende i en udsendelses række i TV – jamen hvad har det stakkels, festlige ældgamle ord dog gjort?

Lad os se lidt på ordet, det bruges jo i mange positive sammensætninger. F.eks. at arbejde som en gal for at opnå bedre position/løn/titel, færdiggøre ide eller projekt. Her er ordet ikke negativt – eller er det? Sjovt nok findes denne brug af begrebet på flere europæiske sprog. Bl.a. engelsk "working like a mad (dog)" I gamle dage var man ikke fan af noget eller nogen (lånt forkortelse fra engelsk fra begrebet fanatic apresiating). Den gang var man gal med – f.eks. skuespiller eller lign. Man kunne danse som en gal af glæde eller fordi man var vild med at danse.

Gal og galt kan også hentyde til uheld, og selvfølgelig kan uheld være uheldige, men - et handlemønster eller en metode kan også være uheldigt udformet, så man fx kan sige: Du angriber det problem på en gal (forkert) måde, her ligger der lidt korrigerende i ordet. Men intet diskriminerende.

Så er der traditionen om støj. Vrede eller gale mennesker råber ofte højt, de galer op. Lidt lige som at haner galer. Samme betydning af ordet. Og nu kommer vi så i nærheden af et samspil mellem ordet Gal og psykiske ubalancer. Nemlig at

råbe op, at gale op. Her ser ordet at forholde sig til begrebet støj, som jo opfattes som ubehageligt. Og ja, her kan der godt med lidt lodder og trisser placeres lidt stigma, hvis man absolut vil. Nok derfor at Galebevægelsen netop kaldte sig Galebevægelsen. For at afstigmatisere begrebet.

Generelt tror jeg, vi skal passe på ikke at overbebyrde ord med betydning, det eneste vi kan risikere er at ødelægge sproget. Men ikke at få større empati.

PS: ETYMOLOGI

- 1) Gal, et, flt. d. s. (ænyd. d. s. i ssgr., oldn. gal, skrigen, raaben; af gale)
- 2) Normal, om det i sin art (størrelse, mål olgn.) normale, det som norm gældende.

BO STEEN JENSEN

Store Glasvej 49, 5000 Odense C



POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

+++ 15714 +++

7993 Sydjylland-Fyn USF B

Ledsagerkort

På vores gruppemøde er vi blevet opmærksomme på, at der er noget, der hedder ledsagerkort til mennesker med handicap.

Alle, der har en psykiatrisk diagnose kan få udstedt et ledsagerkort og kan så tage en person gratis med ind til mange seværdigheder i Danmark samt opnå, at en ledsager rejser på børnebillet hos DSB.

Det er Danske Handicaporganisationers Brugerservice, der udsteder dette kort til den person, som har et handicap.

Man skal udfylde ansøgningskemaet på Danske Handicaporganisationers hjemmeside. Det koster 100 kr. man skal medsende et billede i pasfoto størrelse, og det gælder i 2 år.

Som dokumentation for sin diagnose skal man, hvis man er førtidspensionist vedlægge kopi af års-meddelelsen fra kommunen, og så er den gældende. Hvis man ikke er førtidspensionist, skal man have en erklæring fra sin læge.

Her er et link til hjemmesiden: <http://www.handicap.dk/brugerservice/ledsagerkort>

SOMMERLEJRGRUPPEN



KOLLEKTIVE MEDLEMMER

Aktivhuset Freya	2670 Greve
Aktivitetshuset	5000 Odense C
Aktivitetshuset Sidelinien	2200 København N
Banehuset	4450 Jyderup
Birkevungen	6740 Bramming
Blåkaergård	8800 Viborg
Bo og Netværk Næstved	4700 Næstved
Botilbudet Skovsbovej	5700 Svendborg
Brugerrådet f/Social Psyk. Jammerbugt Kommune	9440 Åbybro
BUPS – Brugerudviklingsprojekt for	
Psykisk syge & Sårbare	2820 Gentofte
Café Aroma	5700 Svendborg
Café Utopia	7500 Holstebro
Center Amager	2300 København S
Center Nørrebro	2200 København N
Dag- og Botilbudene i Hinge	8620 Kjellerup
Den Blå Café	7430 Ikast
Den Grønne Gren	8900 Randers C
Den Gule Dør	4600 Køge
Det Gule Hus / Askovgaarden	2200 København N
Det Hvide Hus	2820 Gentofte
Flydedokken	7000 Fredericia
Forvandlingsværkstedet	2650 Hvidovre
Fountain House, København	2100 København Ø
Gallohuset	8000 Århus C
Haslekollegiet	8210 Århus V
Huset i Overgade	9800 Hjørring
"TFK 98" – Kæmperne	2200 København N
Katrinebjergcentret	8200 Århus N.
Lyspunktet	4500 Nykøbing Sj
Mamma Mia	2400 København NV
Mandagsklubben i Vejlbj Vest	8240 Risskov
Muhabet	1800 Frederiksberg
Netværkscaféen	7700 Thisted
Netværkstedet	1871 Frederiksberg C
Nordfyns Psykiatricenter	5471 Sønderø
Nørremarken	8800 Viborg
Outsideren	2200 København N
PH-Aktiv	8600 Silkeborg
Regnbuehuset	2630 Taastrup
Sind klubben i Hillerød	3400 Hillerød
Skejbyhave	8200 Århus N
Skiftesporet	7400 Herning
Social psyk. værested/ aktivitetshus	6270 Tønder
Socialpsykiatrien i Ballerup	2740 Skovlunde
Socialpsykiatrien, Botilbud	4640 Fakse
Socialpsykiatrisk Center	4330 Hvalsø
Socialpsykiatrisk Center Rosengaarden	6900 Skjern
Sindslidendes Vilkår	8220 Brabrand
Stoppstedet	5000 Odense C
Støttecentret	6960 Hvide Sande
Støttecentret	6950 Ringkøbing
Støttecentret	6900 Skjern
Støttecentret	6920 Videbæk
Sølvagergård	4293 Dianalund
Værestedet Ryttergården	4300 Holbæk
Værestedet Perronen	4800 Nykøbing F
Værestedet Promenadehuset	8700 Horsens

KOMMUNALE GRUNDFORENINGER

FAP MIDTVEST:

v/Else Holm, Svaneparken 176, 7430 Ikast
Telefon: 9715 1654, holmelse@hotmail.com
Kasserer Lenarth Kirkegaard, Sandfeld Allé 1, 6933 Kibæk
Telefon: 2061 3549, e-mail: lenarth@live.dk

LAP ÅRHUS:

Skovagervej 2, 8240 Risskov,
Telefon: 7789 2000, e-mail: info@psykiatribrunder.dk
www.psykiatribrunder.dk
Lise Jul Telefon: 2014 2422
Sørn Strand-Jensen Telefon: 4140 6575
Marianne Mogensen Telefon: 2670 9125

LAP SILKEBORG KOMMUNE:

v/Ditte Rymer Jensen
Telefon: 2040 7608, e-mail: ditte_rymer@hotmail.com

FAP VIBORG AMT:

v/Jan Stig Andersen
Telefon: 4053 9647, e-mail: jan.stig.andersen@lap.dk
www.lap.dk/fapviborg

LAP RANDERS:

v/Rene Cadovius, Lorentzgade 3, kld., 8900 Randers
Telefon: 2860 8926, e-mail: cadovius@randerspoolclub.dk

LAP HORSSENS KOMMUNE:

v/Jørgen Gade, Lichtensbergsgade 4, 4., 8700 Horsens
Telefon: 5052 4553

REGIONALE GRUNDFORENINGER

LAP NORDJYLLAND:

v/ Signe Seiersen, Torvet 6, 3, 27. 9400 Nørresundby
Telefon: 9819 4317, mobil: 5959 3814
e-mail: signe.s@mail1.stofanet.dk

RAP MIDTJYLLAND:

v/Jan Stig Andersen
Telefon: 4053 9647, e-mail: jan.stig.andersen@lap.dk

LAP SYDDANMARK:

v/Minna Holm-Nielsen
Telefon: 8171 9981, e-mail: minna@lap.dk

LAP REGION SJÆLLAND:

Midlertidig kontakt:
Alicia Johansen, alicia.j@webspeed.dk
Hanne Wiingaard, e-mail: wiingaard@pc.dk

LAP REGION HOVEDSTADEN:

v/Gert Zøllner, Birkevænget 82 A, 3600 Frederikssund
Telefon: 2175 0186 og Bo Steen Jensen
Telefon: 3969 3388 / 2578 3388, e-mail: zentao@oncable.dk

LAP NORDSJÆLLAND:

v/Steen Moestrup, Langbjerg Park 57, 3400 Hillerød
Telefon: 2822 2765, e-mail: steen@lap.dk

LAP ROSKILDE OG OMEGN:

v/Niels Laursen, Grønnegården 572 B, 2670 Greve
Telefon: 4390 5268, e-mail: nielsoglaursen@youmail.dk
LAP Roskilde har træffetid første torsdag, hver måned kl. 14.00 - 16.00 hos PsykInfo, Kernerups Vænge 9, st. tv., 4000 Roskilde

LAP VESTSJÆLLAND:

v/Valentina Djurhuus
Søndermarksvej 20, st.th., 4293 Dianalund
Telefon: 2255 1046

LAP HOLBÆK:

v/Tonny Dyreholt
Telefon: 42 25 08 01, e-mail: henridyrholt@hotmail.com

FAP KOGE OG OMEGN:

v/Birgitte Kongsfort
Telefon: 2163 4953, e-mail: kongsfort@mail.dk
www.fapkoege.dk

LAP NÆSTVED OG OMEGN:

v/Hanne Wiingaard, Suså Landevej 37, 4160 Herlufmagle
Telefon: 5550 0151 / 2163 7314, e-mail: wiingaard@pc.dk

LAP KØBENHAVN FREDERIKSBERG:

Vesterbrogade 103, 1., 1620 København V
Telefon: 3326 1623.
Ugentlig træffetid: onsdag fra kl. 12.00 - 14.00
lapkontor@psykiatribrugere.dk , www.psykiatribrugere.dk
v/Charloth Svane, e-mail: charlothsvane@hotmail.com
Privat Telefon: 3617 8251
Telefon: svarer – læg venligst en besked

LAP HOVEDSTADEN NORD-VEST:

v/Rigmor Sofia Sommer, Marklodden 37, 2760 Måløv
Telefon: 44 66 20 28, e-mail: ridde@webspeed.dk

LAP KØBENHAVNS OMEGN:

v/Lars Arredondo, Dalstrøget 104, st., 2870 Dyssegård
Telefon: 3956 4802, e-mail: larsa@tdcads1.dk

LAP GULDBORGSUND OG LOLLAND:

v/Jytte Rasmussen
Telefon: 2874 0352, e-mail: udstrup.jytte@hotmail.com,
www.123hjemmeside.dk\LAPguldborgsund

KONTAKTPERSON I SVENDBORG KOMMUNE:

Ulla Pedersen, Støberbakken 8, 1.tv., 5700 Svendborg
Telefon: 6220 1509

Vi holder med Kina

Krogs krog

Vi holder med Kina – Kina skal man ikke grin' a. Kineserne har et gammelt ordsprog, som siger at lykkelig er den, som lever i interessante tider. Set fra den synsvinkel må vi alle være lykkelige. Siden sidst har Danmark haft det første besøg af et kinesisk statsoverhoved overhovedet. Hu hed han. Besøget udmøntede sig efter forlydender i medierne i 5000 flere arbejdspladser, til gengæld fik Folketingets formand ikke tid til at tale menneskerettigheder. Selvfølgelig ikke formand Mao besøgte os, selvom han sad længe som førstemand. "Vi" har dog besøgt ham i sin tid med vores daværende førstemand Poul Hartling. Selvfølgelig formand Mao var temmelig

gammel og efter sigende tiltagende senil, fik Hartling ikke desto mindre "en samtale på højt intellektuelt niveau". Det var der en del der lo af den sommer. Jeg synes, at vi på godt og ikke mindst på mindre godt lever i interessante tider i Danmark. Om vi så er lykkelige, er en anden sag. Alligevel er vi år efter år placeret på førstepladsen over lande med den lykkeligste befolkning. Kloge hoveder, som sikkert har så meget at spekulere på, at de ikke er lykkelige, mener dog, at dette ellers klare budskab skal tages med en vis skepsis og det sædvanlige salt. De henviser til forskellen i, hvad vi i de forskellige lande forventer os. I de varme lande og især de mere latinske skulle de simpelthen

have højere forventninger til livet. De har simpelthen større drømme om den store kærlighed, livet og at udleve de helt store følelser!

Vi i Danmark skulle mere leve op til vore nationalsange om "Ved jorden at blive, det tjener os bedst" og "flyv ikke højere end vingerne bær". Det er under alle omstændigheder svært at sammenligne, hvad man mener og definerer som lykke. Spørg oppositionens politiske leder Løkke eller vores statskvinde, som mere er til Helle for lykke. Under alle omstændigheder er vi stadig blandt de rigeste. Vores ærkerival Sverige er dog rigere, men vi har i det mindste stadig den mest drik-



kende ungdom i Europa. Vi har lige citeret Grundtvig med "ved jorden at blive", måske man skulle overveje at omskrive en anden af hans linjer til – "og da har i rigdom vi drevet det vidt, hvor få har for meget og de unge drikker lidt". Vores nationale mindreværds kompleks, som andre kloge mener stammer fra krigen i 1864, hvor vi tabte en del land og i stedet måtte indad vinde hvad udad tabes. Det kommer der om føje år en hel tv-serie om, instrueret af Ole Bornedal. Således kom først Matador, siden Krøniken, og efter vi blev et krigsførende land, er vi nu også modne til en krigsserie, hvor vi allerede på forhånd véd, at vi taber...

I øvrigt – og muligvis som et antikklimaks – er det eneste, som overgår vores nationale mindreværds kompleks, vores utrolige og heroiske tro på egne evner i udlandet. Når vi spiller fodbold ude i verden er udgangspunktet at "vi banker dem". For et stykke tid siden afsluttedes den daglige TV-Avis med ordene: I morgen er danskere langt fremme flere steder i verden. X er i vinderposition i Det Internationale Melodi Grand Prix, instruktøren Thomas Vinterberg står til Guldpalmerne i Filmfestivalen i Cannes og et par begivenheder til. X blev placeret langt nede i bunden af deltagerne. Vinterberg måtte gå vintervejen uden palmer. Vi skulle vist også lige have vundet EM i fodbold. Til gengæld føler vi os gerne som de moralske vindere. Vi er trods vores omtalte kollektive, nationale kompleks de bedste. Selv i beskedenhed overgår vi alle andre. Nyhederne kommer i stride strømme, og efter den journalistiske ledetråd er en dårlig nyhed stadig en god nyhed, måske den bedste.

Det er heller ikke nogen nyhed at Danmark har haft formandskabet i EU. Her har Helle forhåbentlig haft nogen indflydelse, når nu det er Margrethe, der styrer i Danmark. Her tænker jeg ikke på dronning Margrethe den anden, eftersom vi ifølge Grundloven har et institutionelt monarki, så kongehuset er en institution, men ikke har dertilhørende magt. Jeg tænker på den anden dronning Margrethe – lederen af Det Radikale Venstre. Statsministeren har lige været i Rio til Klimatopmøde. Her optrådte Helle også på EU's vegne. Det fik Jyllandsposten til i en overskrift at skrive: Helle kan ikke redde verden. Hvortil Ekstra Bladet spurgte, om hun så ikke i stedet kunne begynde i Danmark?

Med hensyn til Klimatopmødet i Rio, kan jeg desværre kun konstatere at det blev Rio uden Bravo. Jeg har i øvrigt haft fornøjelsen af at være ordstyrer for en psykiatridebat i Huset i Magstræde med Margrethe Vestager. Hun var da psykiatridfører og havde bl.a. en disput med vor egen Karl Bach. På et tidspunkt under debatten sendte hun et girokort til mig, hvor hun på bagsiden havde skrevet: Kære hr. dirigent! Jeg har fået lov til at gå tidligere for at passe mine børn. Må jeg det?

Det er sjældent, at jeg som psykiatripolitiker

har haft følelsen af at have en smule indflydelse og endnu sjældnere magt. Her havde jeg så lidt, men jeg lod endnu en gang følelserne løbe af med mig og lod Margrethe gå. Siden har jeg haft den pragmatiske (praktiske og gennemførlige) politik at gidseltagning i politik holder ikke. Karl Bach eller som han blandt venner kaldes Karl den Store (også for at selske ham fra andre karle) er netop kommet i nyt fint selskab, oven i købet på de bonede gulve. Han er netop indsat – ikke at forveksle med indlagt – i Regeringens psykiatriudvalg. Udvalget skal først kortlægge kapaciteten af den psykiatriske behandling landet over og siden rådgive og foreslå den fremtidige udvikling, som skal munde ud i en samlet psykiatriplan. Den første overhovedet. Blandt de nyheder og mildest talt negativt interessante har været, at Glostrup og Hvidovres psykiatriske afdelinger har overdoseret deres patienter. Blandt andet psykotiske, indlagte har fået den dobbelte medicindosering af, hvad der er anbefalet. Måske har afdelingerne gået ud fra, at hvis en anbefalet dosis medicin er godt for patienten, så er den dobbelte dosis, dobbelt så godt. Efter logikken i tankegangen: hvis moral er godt, så er dobbeltmoral, dobbelt så godt...

Vi har her på siden før været inde på den skiftende tidsånd. Det er ikke nogen nyhed – i så fald en meget gammel – at årstiderne skifter. Vi har allerede overstået maj du søde milde og det forførende, men forsømte forår. Vi har også lagt en del helligdage bag os. Heriblandt 1. maj. Her har en efterhånden langvarig tidsånd vist sig. Før i tiden hed det "første maj". Nu hedder det "mig først". Sidst var vi inde på om Gud mon mildner luften for de klippede får, som der står skrevet i Folketingets Vandrehal. De seneste krisepakkeforhandlinger på den virkelige udgave af Borgen går ud på at topskatte-lettelserne bliver markante. Til gengæld stiger overførselsindkomster som førtidspensioner mindre end de ellers ville stige. Det vil med andre ord sige, at priser og lønninger stiger, men overførselsindkomsterne følger ikke på samme måde med, som de ellers ville gøre. Om vi så får en varmere sommer på grund af dette, tvivler jeg stærkt på. Hvis temperaturerne stiger, er det nok mere på grund af klimaforandringerne og ozonlaget, som Klimatopmøderne på langt sigt skulle have afhjulpet. Krisepakkeforhandlingerne resulterede også i, at der ikke bliver rørt ved helligdagene. Rygter gik ellers på, at Store Bededag skulle slås sammen med 1. maj. Således skulle arbejdernes internationale kampdag have blevet til Rødbededag.

Kys det nu, det satans liv, grib det, fang det før det er forbi. Hav det godt og pas nu rigtigt godt på jer selv!

KÆRLIGST MICHAEL



DANMARK

PP